

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, 1891. május 7.

Nem értek a politikához. Nem is törődöm vele. Furcsa egy dolog is az, ahol az őszinteség a legutolsó helyet foglalja el s ahol az az elv jut érvényre, hogy a beszéd csak gondolataink és érzelmeink minél jobban való elburkolására való. A nagy politikáról, a diplomatiáról nem is akarok szólni, hiszen ott ex offó minden államférfiúnak állig be kell gombolkoznia. Azt tartják, hogy az a legjobb politikus, aki a legsavanyúbb arcot tudja vágni, s olyan mint a sanda mészáros, máshova néz, meg máshova üt, — nagyon természetes, hogy e mellett még okos embernek kell lennie. A szívnek, az érzelmeknek, az egyéni hajlamoknak el kell némuulniok, mert mindenben a hideg, fontoló ész dominál. Kevés az olyan eset, a mikor egy politikus működésében szívének sugallatát követheti, az országok sorsát az érdekelletétek és érdekazonosságok folytonos mérlegeléséből származó kompromisszum vezeti, a hol tehát a népek és vezető férfiak egyéni érzelmei igen másodrendű szerepet foglalnak el. A világtörténelem kevés oly szövetséget mutat, a hol nem az érdekközösség, hanem a simpathia lett volna döntő, viszont igen sok véres küzdelemről tanuskodik, melyeknél az egymás ellen küzdő felek érzelmeiket alá voltak kénytelenek rendelni a politika alapelveinek — az érdekeknek. A most elhunyt nagy hadvezér, Moltke, mintája volt a hideg államférfiaknak. Hideg volt mint az alabástrom s csak genie-je égett soha el nem alvó lánggal. Bismarck is, míg aktiv politikus volt, eltakarta privát simpathiait és antipathiait s csak most, mikor a tényleges szereplés porondjáról kénytelen volt lelépni, most tör ki belőle az igazi Bismarck, akit már nem a számító ész, hanem privát érzelmei, gyűlölete, haragja vezérel.

Az államférfiak ennuacióit százfélékép s a legellentétebben kommentálják. A delphii jósnó szavai átlátszóan tiszták ahhoz képest, a mint szól a világot intező férfiak beszéde néha.

Talán jól is van ez így, a genie, mikor contemplál valamit, nem szokta elfecsegni s csak akkor bocsátja tervét bírálatra, ha az teljesen megérett. Nem erről akarok azonban beszélni, mert elvem az, hogy sohasem akarok okosabb lenni, mint az okosak.

Egész Magyarországot, megyénket is állandó érdeklődésben tartja a közigazgatási reform. A

kombinációk, tervezetések, prozociók egymásra szaporodnak; nem csoda, az ország tekintélyes és intelligens elemének, a közigazgatási tisztviselők sorsáról van szó. Ezzel kapcsolatban a bíróságokat is reformálják, a decentralizált táblák e hó 5-ikén már megkezdték működésüket. Szóval tele vagyunk reformmal s apró-cseprő dolgokról mostanában nem is szeretünk, meg nem is szoktunk írni, meg beszélni.

Egész csendben bocsájtotta ki rendeletét Baross, a nők számára való kereskedelmi tanfolyamok létesítése ügyében. A napi sajtó el lévén foglalva fontosabb kérdésekkel, csak regisztrálta a tényt, legfeljebb azzal a közhelylyel toldotta meg, hogy ez az új intézkedés nagyban hozzá fog járulni a nők helyzetének önállósításához, kereset-képességük előmozdításához, szóval partanélküli nőknek új kereset forrást fog nyitni. Mert bizony sok az eszkimó és kevés a foka.

Politikai szempontból üdvösnek tartja mindenki, ha iparkodunk az arra szorult nőknek is kereset forrást, megélhetést biztosítani.

Társadalmi szempontból azonban érdekesebb ez a tény. Párta nélkül maradt, kenyérkeresetre szorult nők! Milyen furcsán is hangzik ez. Baross által kibocsájtott rendelet, milyen bizonyítéka a megváltozott társadalmi felfogásoknak!

A nő a teremtés után rabszolga lett, fel-emelte a keresztényiség, a lovagkor ideális lényévé tette, majd hitves vált belőle, hitves, aki csak a családnak, gyermekeinek él, ráhagyván a férjre a megélhetés és az élet küzdelmeinek gondjait. Ettől a pillanattól kezdve a nők — lassan ugyan — emancipálni kezdik magukat, talá-lunk közöttük kitünő festőket, írókat, sőt politikusokat is, ez utóbbiak alatt az aktiv szereplő politikus nőket értem, nem pedig azt, hogy a nőknek, amióta politika egzisztál, abban mindig nagy szerepük jutott. Ma a nő már ennél is több: munkás, kenyérkereső. Mert akkor, amikor az államhatalom is szükségesnek látja a közbelépést a nők önálló megélhetésének előmozdítására, hódol annak a felfogásnak, hogy a társadalomnak a nőre nem kizárólag a család szempontjából van szüksége, meghajlik továbbá azon kényszerűség előtt — s ez a fontosabb — hogy kötelesség a nőt gyámolítani ott, ahol nem mint családfenntartó, hanem mint kenyérkeresőnek a támogatásra szüksége van.

A kereskedelmi tanfolyamok berendezésének a nők számára, mely magában véve kis jelentőségű dolognak látszik, itt fekszik a rugója. Vajjon a nők társadalmi helyzetének fokkonkénti változása fog-e más-más tényekben nyilvánulni, hosszú vagy rövid időközökben fog-e történni. Szüksége lesz-e a társadalomnak a nők családon kívüli munkásságára s a nők lesznek-e arra utalva, hogy a családon kívül keressék a megélhetést, olyan kérdés, melyre alig lehet feleletet adni. Az pedig, hogy helyes-e a nők társadalmi önállósítása, a családi életből való kisebb-nagyobb mérvű kiragadása, még nehezebben dönthető el.

Az tény, hogy a mikor a nőt bármily kis mérvben elvonjuk a családi életből, s munkásságával a közt gyarapítjuk, két dolog okvetlenül bekövetkezik: valamit veszít a család és valamit nyer a köz. Az a kérdés, többet veszít-e ezzel a család, vagy többet nyer a köz.

Társadalmi szempontból tehát az a fontos kérdés — s ez nem kizárólag a női kereskedelmi tanfolyamokra vonatkozik, hanem a nők önállósításának fokozatos emelkedésére, az ennek csak egy még talán jelentéktelen nyilvánulása — helyes-e az, hogy a nőt az exclusiv családi körből kivonjuk, onnan, ahol sokak szerint van egyedüli és kizárólagos működési tere, megfélelhet-e a felvilágosodottság mai korszakában két hivatásnak: hivatásának mint anya, és mint kenyérkereső. Helyes-e, vagy pedig csak szükségesség, szükség, melyet az anyagi viszonyok, minden erőnek — tehát a nőnek is — a legteljesebb kizsákmányolása indikál.

Fel fogja-e magát küzdeni a női nem arra a polcra, ahol a férfinak a köztéren is segédkezet nyújt, ahol a nő nemcsak mint feleség, anya, hanem mint a köztéren szereplő, kenyérkereső élettárs szerepel, vagy pedig csak szociális viszonyainak következménye az, hogy még az államhatalomnak is kötelessége a nőnek módot nyújtani erőinek érvényesítésére a családon kívül is.

Amikor a kereskedelmi szaktanfolyamok a nők részére is megnyílnak, nagyon is felmerül az a kérdés: kívánatos dolog-e az, hogy minél több nő legyen kénytelen azt igénybe venni s nem-e lenne jobb, ha ez intézmény csak arra szolgálna, hogy a nők egy jobb sorsra érdemes részének megélhetését biztosítsa s nem lenne annak jele, hogy a nők társadalmi helyzetének változása fokozatos emelkedésben van arra, hol a közszerep-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Beatrice.

I.

Virágodat, mit eldobtál,
 Meg ne lássák: nagy titokban
 Szívem fölé rejtettem el:
 Mit beszél az, mikor dobban?

... Fonyjadó kis virág-csokrod
 Ugy elbeszél a szívemmel, —
 Mindakettő hervadó volt,
 S mindakettőt te dobtad el!..

II.

Falutokon általutazóba'
 Hozzátk is betértem egy szóra.
 Mind nyújasan tekintett rám,
 Csak te voltál hideg hozzám.

Azóta, ha arrafelé járok,
 Falutokban soha meg nem állok,
 Átsurranok, mintha félnek, —
 S fáj a szívem, mintha tépnék.

III.

Templomba mentem egykor én
 S a pap igéjét hallgatám,
 A boldogságról prédikált,
 Csüggött a jámbor nép szaván.

A boldogságról prédikált,
 És hitte mindenik: igaz!

... Csak én nem értém meg szavát,
 Csak én nem tudtam, hogy mi az?!

IV.

Mért is hervad el a rózsá?
 Mért csalódunk szüntelen?
 Mért csak jövőnk látszik szép:ek
 És sivár a mult, s jelen?

S hogyha egyszer már csalódtunk,
 Mért remélünk ujonan?
 Mért nem hisszük el, hogy a szív
 Csúpná szenvedésre van?!

Erdélyi Zoltán.

PICCOLO CAPUCINER.

Őn tisztelt szerkesztő ur azzal bizott meg, hogy írjak valamit a „Vadászkürt“ megnyitására. Megvallom, nem nagyon tetszett a dolog, mert én akkor mulatni akartam, nem pedig azon törni a fejemet, hogy miről mit és hogy fogok írni. Azután meg hozzá vagyok szokva jelentősebb, komolyabb dolgokról írni s ezt a megnyitást nem tartottam olyan aktusnak, amit per longum et latum traktálni kellene.

— Hagyja barátom — szólott ön szerkesztő ur — a komoly dolgait, apróságokból áll az élet, aki ezeket meg tudja figyelni s ezekből von le okos következtetéseket, az többet tud, mint aki azon töri a fejét, hogy mi lesz a befolyása Európa külpolitikájára Bismarck gestemündei megválasztásának. Ön okos ember, menjen be a kávéházba, rendeljen egy piccolót és nézzen... nézzen, figyeljen.

Tetszett a bók, meg a piccoló capuciner. Mert kérem a pic. cap. a kávéházi életnek bázisa, aki ennek jelentőségétől nincs áthatva, az nem is tudja, mi az a kávéház.
 Megnyitás napján délután 1 órakor ott voltam. Megittam az első piccoló capucinert.

— Hozza el a „Bácskát“, szólók a pincérnek.

Tóni nagy grandezzával nyújtja át a mi lapunkat. Kényelmesen hátravettem magamat karos székekben, ki-kibámultam a nagy üvegtáblákon az utcára, néztem a nagy publikumot, mind jöttek nézni az új látványosságot, a kávéházat. A Pozsonyi Béla vezércikkét kezdtem olvasni. Egészen másnak tűnt fel itt, mint mikor otthon először átfutottam. Az embernek a kávéházban jobban izlik az újság. Pozsonyi okos fejtegetései itt még jobban meggyőztek.

(T. szerkesztő ur! megsugom, hogy a „Bácskát“ csupa riporter buzgóságából kértem, megtudandó, meghozatták-e már lapunkat.)

Igaz, azt nem is kérdeztem, tudják-e önök, mi az a piccolo capuciner? Az kérem egy kis tetszetős csészebe öntött párolgó barna valami, amit egy jó szivar vagy cigaretté bodros kék füstje mellett szűrőselni a kávéházban nemcsak nagy élvezet, de mint az orvosok állítják, az emésztésre is igen jótékony.

Tódultak a kávéházba a zombori szeladonok. Akadt közöttük éltebb ur is. Ejj! a hamisak, tudták, hogy a kávéház teljességéhez okvetlen szükséges egy rózsás körmü, mosolygó szemű kaszírónó! Ha az ember ezzel a kedves teremtéssel jól van, kap dupla porció cukrot, egy szép „jó reggelt“-ért, meg a közepéből egy darabot a finom őszibarack fagyaltnak.

Általános a jó érzés. Persze mind arról beszél, hogy milyen csinos az új kávéház. (T. szerk. ur! hogy milyen a kávéház, azt nem írom le, ezzel nem is bíztam meg, aztán aki meg akarja látni, menjen el.)

Közeledik a kávéházhoz zöld felöltös barátunk X. Meghatottan lépi át a küszöböt, megáll az üveges ajtó előtt és... kopog. Bent nem hallják s így nem felel senki. Végre meglátja őt az öreg Weber.

— Mit parancsol kérem.

— Egy fekete kávé szeretnék meginni tisztelt ur.

— Tessék kérem besétálni.

— Mi az ára egy kis adagnak?

— 12 krajcár.

— Kérek, tisztelt pincér ur egy kis adag feketét.

— Én különben abban semmi különöset sem látok, ha

lés vár rájuk, a családon kívül, ahol az a nyereség, amit a társadalom kap, a családi életből lesz elvonva.

A kereskedelmi szaktanfolyamok felállítására a nők részére, kétségtelenül érdekes, ha nem sajnálatos társadalmi jelenségnek kifolyása.

Az ülésszak berekesztése. Az országgyűlés mostani ülésszakát még a pünkösdi ünnepek előtt királyi leirattal berekesztik és az új ülésszakot nyomban megnyitják. Az alakulás után, mely 2-3 napig tart, a közigazgatási törvényjavaslat kerül napirendre.

A választási ügyekben való kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslat az igazságügyminiszteriumban elkészült s legközelebb szaktanácskozmány elé fog terjesztetni. A mint most a javaslat a szakértekezlet tárgyalása után a minisztertanács elé kerül s remélhetőleg még e hó folyamán be fog nyújtani a képviselőházhoz.

Bácsmezei orvosok és az államosítás. A bácsmezei orvosok országos mozgalom megindítását tervezik; céljuk a községi és járásorvosok helyzetének javítása s ennek kifejezése az alkotandó törvényben. Azt akarják ugyanis, hogy a községi orvosi állás államosíttassék, a látogatási díjak felemeltessék s hogy a községi orvos is nyugdíjra legyen. A kezdeményező lépéseket a most Szabadkán trachoma-tanfolyamot hallgató orvosok tették. Tegnapelőtt küldöttük, dr. Holländer, tisztelgett dr. Rátay megyei főorvosnál, kérte őt, hogy álljon a bácskai orvosok mozgalomának élére. Dr. Rátay tegnap utazott Szabadkára, hogy orvostársával megbeszélje a fellépés módjait s hogy határozott formába foglalják kívánásaikat. Az orvosok mozgalmáról pontosan értesíteni fogjuk lapunk olvasóit.

Az apatini szárnyvonal.

Az apatin-zombori szárnyvasút ügye egy nagy lépéssel ismét közelébb jutott a megvalósulás célpontjához.

Vasárnap délelőtt a vasút engedményese, Markovits Miklós, m. kir. műszaki tanácsos, számos előkelő apatini lakos meghívásának engedve, megjelent a község házában és ott tekintélyes számban egybegyűlt képviselőknek s érdeklődőknek előadta a tervezett vasút létesítési feltételeit. Nevezetesen kifejtette azon előnyöket, melyek Apatin város iparát, kereskedelmét és nyers fogyasztását illetően a vasút létesülése esetén minden valószínűség szerint várhatók. Kivált a Vaskapu szabályozásától vár sokat; mert annak immár kétségtelen sikere esetén a tengeri hajók Apatin felhalmozhatnának s ott esetleg a Weinspitz melletti vagy Pol szigeti holt dunaágban kedvező telelőt találnának. *Lejebb* a saját érdekükben nem fognának az alsó nagy hajók átrakodni; mert szállítási üzletük annál jövedelmezőbb, minél fölebb halthatnak rakományokkal; tehát attól, hogy forgalmukat Ujvidék vagy Gombos állomások mástelé terelik, az érdek, ezen legbiztosabb szövetsége, megóvják Apatint. Viszont fölebb se mehetnek Apatinnál; mert ez a föltevés az alsó tárhajók konstrukciója s a dunameder mélysége által végkép kivan zárva. Ezen előzmények szerint tehát Apatin a nagy hajóknak végállomása, be- és kirakodó helye, sokszor telelője lenne. Minden gyakorlati ember első szóra megértheti, mit jelent az, ha egy olyan élmes, mozgékony, könnyen alkalmazkodó, szolgálatkész és városias elem, minőnek az apatiniakat mindenki ismerni kénytelen, ilyen sok haszonnal kínálkozó helyzet elé nézhet.

De ha mindez nem állana is fönt, egy ekkora városnak, mint Zombor, és egy akkora vidéknek, mint mekkora Zombort vallja központjává, föltétlenül nagy előny a világúti forgalmat a Dunával megnyitni és föntartani. Apatin az ő — sajnos letűnt! — virágkorában mint kereskedő város érte el az anyagi fejlődésnek sokak által irigyelt fokát; és erről csak a megváltozott közlekedési eszközök kénytelen nélkülözése miatt hanyatlott némileg alá. Világos tehát reá nézve az a nemzetgazdasági okvetlenség, hogy: Ugyanazon eszközökkel kell továbbra is föntartani pozícióját, amelyekkel azt elfoglalta.

A részletes jövedelmességi kimutatást más alkalomra hagyván, felhívja a jelenlevőket, mint a község előhaladásának letéteményeseit, mint szakértő és örendelkező polgárokat, hogy ezen nagy célok biztosítását áldozatkész támogatással siettetni sziveskedjenek.

Több oldalú felszólalás után határozatba ment, hogy a jelenlevők mindent elfognak követni a saját befolyásuk körében, miszerint Apatin község mint erkölcsi testület, a létesítendő apatin-zombori szárnyvonal költségeihez hatvan ezer forint támogatással járul oly formán, hogy szabad telken kívül tíz éven át évi hateret forint szubveniót biztosít az engedélyeseknek, viszont pedig csak az állomás megjelölésénél kívánja a helyi érdekek, különösen a virágzó téglagyárak, figyelembevételét és tízezer forint áru törzsrésztvényt kő ki magának.

Tekintve, hogy az engedményeseknek Baross miniszter a postaszállításnak huszezer forinttal való megváltását és egy a sineknek, mint a földszerelemnek részvények fejében való kiszolgáltatását az államvasutak gépgyárai részéről kilátásba helyezte: most immár valószínű, hogy a vármezei utalás és a zombori közönség, nemkülönben az élmes Kupuszina hasonló jóakarattal s áldozatkészséggel fog csaka mulni ezen életrevaló vonal kiépülésének kérdése. Ha minden hivatott tényezője összeségét, a siker el nem maradhat. És ahhoz Zombor városa, mely a budapest-zimonyi vonalra annak idején százezer forintot megajánlott, szintén sok tekintetben kedvező várakozással fog hozzájárulni. Mert nem lenne ésszerű eljárás, hogy a zomboriak, akik nem kapták meg annyi följárulást áldozatért a zimonyi vonalat — melynek csak transitó forgalmát érezték volna — ne áldozzanak ezen kisebb vonalért akkor, midőn annak végállomása lesznek, tehát forgalmi előnyeit teljes mértékben élvezendik.

Helyi és megyei hírek.

Személyi hír. Sándor Béla főispán tegnap reggel Bajára utazott, hol a közigazgatási bizottság ülésén fog előkölni.

Képviselő lakomája. A képviselőház közigazgatási bizottsága annak öröme, hogy a javaslat tárgyalása végéhez közeledik, ma lakomát rendezett, a melyen résztvettek: Tisza Lajos gróf a bizottság elnöke, Szapary Gyula gróf kormányelnök és Szalavszky Gyula belügyminiszteri államtitkár. A bizottság tagjai majdnem teljes számban, köztük Vojnits István hódásági képviselő is. Tisza Lajos gr. az egész társaság zajos eljenzései által kísért beszédében éltette Szapary Gyula gróf miniszterelnököt, kiemelve, hogy a hosszúra nyúlt tárgyalások során ha voltak is, kik belefáradtak, ő soha se fáradt el, ő soha sem vette igénybe a vasárnapi

munkaszünetet, melynek tárgyában kormány törvényt alkotott.

Kifli, szent kép. Nagyon szép nap áldozó esti-törtök, ekkor szokták a fiúk és leányok az első gyónást meg áldozást végezni. Nevezetes nap ez az életben, amikor a fiatal szívek először járulnak az Ur színe elé. Meghatottan, meg szépen kiöltözködve jelennek meg a kis csemeték az oltárnál, hogy az Ur testét magukhoz vegyék. Ez az első rész. Ami ezután következik, az nem kevésbé kedves és érdekes, legalább az apróságok előtt. Az első áldozás emlékére ugyanis mindenki kapni szokott egy szent képet, meg egy kiflit. S hogy örülnek ennek! Mi is ha visszagondolunk erre a szép napra, amikor igazán boldogok voltunk, jóleső érzés járja át lelkünket.

A szétosztott kir. táblák működésüket az egész országban 5-én kezdték meg. Az ez alkalommal a mi kir. táblánknál Szegeden lefolyt ünnepélyességről a következőket írják: A kir. tábla alakuló ülését megelőzőleg a belvárosi templomban ünnepélyes Veni Sancte volt. A tábla alakuló ülése 11 órakor kezdődött a pénzügyi palotában, a kir. tábla ideiglenes disztermében. Az eskütellet után Sélley elnök abbeli reményekkel adott kifejezést, hogy a tábla tagjai mint régi munkatársai az ő vezetése alatt is teljesen meg fognak felelni ama föladatoknak, melyeket a jogszolgáltatás új iránya és jövő fejlődése szab eléjük. Sélley elnököt aztán a táblabírói kar nevében Bernáth Géza tanácselnök, a főügyész nevében pedig Lohmayer István üdvözölte. Végül Sélley köszönetet mondott Szeged városnak azon áldozatkészségért, melylyel a főtörvényszék elhelyezésén munkálkodott. Két órakor a „Fisza” szálló disztermében 150 teretű bankett volt a tábla tiszteletére. Kállay Albert a királyra, Pálfi Ferenc a kir. táblára, Sélley Sándor táblai elnök Szeged város közönségére, Babarcsy József ügyvéd a kormányra, dr. Ivánkovich Sándor ügyvéd az igazságügyminiszterre tirtették poharaikat. A város föl volt lobogóva.

Öntözés. Beállott a hőség, meg a por. Hogy azokat a helyeket, ahová a publikum legtöbbet szokott járni, némileg is élvezhetőkké tegyük, okvetlen gondoskodnia kell a városnak jó öntözésről. Például a bajai ut, meg a Weidinger-től a Falcionig terjedő korzó öntözése igen hiányos, úgy hogy csak egy kocsinak kell végig robogni s kész félóra a por. Városi hatóságunk bizonyon gondoskodni fog, hogy poros utainknak ne csak megmutassuk a vizet, hanem tisztességesen fel is öntözzék.

Bort a szomjúságnak! Még pedig jégbe hűtött paradí spriccert ebben a nagy hőségben. Hiába esengtek a derék hódáságiak Omelkához, mert a lelketlen regáléből hajthatatlan maradt s nem adott a hódáságiaknak bort. Mély keserűséget tiltkroznak vissza a következő Hódáságról vett sorok: „Szent Flórián napja van ma, oly tikkasztó hőség, hogy Saharában sincs külön, és a mi igen tisztelt regálébőlönk Omelka János napokon söt heteken át minden tőle teltető módon oda törekedik, hogy a vizivő békákat utánozva, töltjük szabad időnkét. Valóban csoda, hogy az ily urakat nem telepítik Afrika közepébe, de ott is olyan helyre, hol sem hűsítő fa, sem pedig csevegő patak soha sem létezett.” Ne busuljanak a hódáságiak, jó a megye s nem hagyja őket szomjan veszni. Legkésőbb 30 nap mulva élvezettel szüresülhetik a gyöngyös spriccert kuglizás közben. Persze még 30 napig csak vizet inni. Brrr...

Kis tulbuzgóság. Ne vegyük rossz néven a községek rendjének új öreitől, ha néha túllőnek a célon. Igaz, hogy ez csak az elején tűrhető meg. Mert a hatóságoknak meg kell értetni a községi rendőrökkel, mi áll jogukban, mi nem. Erről nem volt tisztában egy plávnai újdonsült rendőr, aki szemletja alatt rálott egy a község felé haladó lovasra, mert az a rendőr „Megállj” kiáltására nem engedelmessékedett. Egy kis szeretésnél nagyobb baj szerencsére nem történt; az ilyen tulbuzgóságról természetesen el kell szoktatni a buzgó rendőröket, mert nagyobb baj is eshetik belőle. A tulbuzgó rendőrt különben felfüggesztették.

Elasott pénz. Szt. Tamáson földhordás közben egy bográcsra bukkantak, mely pénzzel volt telítve. Hogy a talált pénz kiuek a birtokában van, arról tudósítónk nem értesít. Valószínűleg az előjáráságnak lón átadva.

A RÓZSABOGÁR.

Hiába rázza kielt fejét kétkedőleg a „század vége”, vannak még poetikus kis varrálónyok.

Bella pedig az volt. Szépsége nem lelkesített volna ugyan egy Phidiast, de elég volt, hogy kékszemű szőke kis fejevel, szemtelentül égnek álló orrocskájával tűzbe hozzon egy tuat — embert.

A mint egy költői kedélyhez illik, a negyedik emeleten lakott öreg édes anyjával és virágokat tartott ablakában. Boldog volt. Hogy azon a virágos ablakon túl mi van, alig tudta még.

Tizennyole éves volt és vidám kedélyű. Egy reggelen, midőn nyitott ablakánál tilve dolgozott, egy fényes zöldhajú rózsabogár repült a szobába s betöltötte azt zümmögésével, nagy köröket írva le a padmaly alatt. Ugy megörült neki. Ez jelentette számára a tavaszt.

Maga elé képzelte a zöld, nevető tavaszt, melynek gyermekkorában látta, virágosan, telve zümmögő bogarakkal...

Csak itt maradna... A bogár mást gondolt. Nagy koppanással ment neki a felső bezárt ablak üvegének. Mindenáron ki akart ismét jutni a szabadba. Visszaperdült újra meg újra.

Még egy koppanás s élettelenül hullott le a lányka ölébe.

Bolond kis türelmetlen bogárkája! Azt hitted, elvesztetted szabadságodat és meghaltál...

Milyen édes lehet az a szabadság!... Köny toltat a lányka szemébe s elmélázott. Hátha e bogárka, mely idejött meghalni, valami intőjel volt... valami szerencsétlenség előjele?...

Igaza lett. Öreg édes anyja harmadnapra a tavasz halottja lett.

A lányka egyedül állott a világon. Fél a megörült otthontól s meg-megismerte azt, ami a virágos ablakon túl van.

Amint kis fejében ott biszsergett zavarosan gondja a jövőnek, véletlenül a tükörbe tévedt tekintete.

valaki előre tájékozza magát az árak felől, legalább nem jár úgy, mint az a két később érkezett ur, akik leültek tardlizi; tardlitzak pedig úgy, hogy aki veszi, az fizeti a két kávét, azaz 24 krt.

Fizetésre került a sor:

- Két kávé.
- 1 frt 24 kr.
- Mi-i-it?
- A kávé 24 kr, a kártyapénz 1 frt.

Nem tudom, fognak-e ezután is tardlizi.

A zombori ellenállhatatlanok, amint láttam, jól töltötték a délutánt, billiárdoztak, fogdosták a huszonegyest, rekontráztak, kellemesen csevegtek (no ezt csak gondolom).

Ki volt ott? Ott volt rettenthetlen barátunk, aki nem ijed meg egy üveg Mumm-tól, ha ráköszöntik (ezt különben sokan magukra vehetik), a széptermetű Z. ur, aki meg van győződve, hogy csak rá kell néznie egy nőre s az rögtön az ölébe hull, mint a fáról az alma (különben ezt is sokan hiszik magukról), a szépen táncoló X... különben így nem folytatom, mert sokan megharagudhatnak, hogy miért nem irtam ki világosabban a személyüket.

Este átmentünk az étterembe. Szép publikum volt együtt, itt már hölgyek is. Elmúltak éjfél. Éjfél után visszament a társaság egyrésze a kávéházba.

Kezdtük újra a piccolózást.

En reggel 8 órakor 16 piccolo bekebelezése után mentem haza, azzal az örömteljes tudattal, hogy a megnyitáson *csendben* átestünk.

Kávéház! menj utadon, fogyasszák el benned nemsokára a 10,000-ik piccolót, lass minél több vig mulatságot s mennél kevesebb veszekedést.

T. szerk. ur! most pedig ne kényszerítsen, hogy többet írjak ebben a szörnyű hőségben, ha pedig nincs velem megelégedve, ne bizzon meg többé azzal, hogy a piccolo capucinerről írjak.

Piccolo.

Könnyein keresztül megjelent előtte kékszemű szőke kis feje s bánatos mosoly vont apró redőket ajkai körül. S a mint nézte, nézte, hátul a tükörben feltárult előtte egész élet panorámája.

Paloták, nyári lakok, fogatok, estélyek... Honnét vehette e tündéri képeket?... Fény, pompa s ünnepségek sorozata s minden kép középpontja az a kékszemű szőke kis fej...

Egy különös, édes érzés szállta meg lelkét s lebbent el ajkairól:

— Szabad vagyok!

A rózsabogárka meghalt, mert nem lehetett szabad... Koppanás hallatszott... önkénytelenül a felső ablaktáblákra nézett...

Még egy koppanás... zavart mosolylyal fordult az ajtó felé:

— Szabad.

Évek multak.

A tükör nem hazudott. A virágos ablakon túl megtalálta a kis varrálóanyát mindazt, mit a tükörben látott: fényt, pompát, ünnepségeket, de az apró redőket ajkai körül nem a mosoly vonta többé...

Nem ilyennek képzelte a szabadságot... Ez a tobzó, émelgő szabadság gyűlöletes... Ez a fény, ez a pohárcsengés... jaj, inkább a börtön nyugalmát!...

Nyári lakának magas erkélyén, szőke kis fejét kezeibe rejtve maga elé mered soká, soká... Mintha most is ott zümmögne körülte az a fényes kis rózsabogár...

Hazug bogár, hol van hát az a szabadság, melynek elveszte miatt meg tudtál halni?... Hol?... Egy hulló csillag rajzolt hosszú tűzvonalat az égen...

Koppanás hallatszott a mélységből s egy éles sikoly rezgettette meg a nyári éjszaka csendjét. A poetikus kis varrálóany élettelenül terült el az erkély alatt.

Megesalódva, összetörve halt meg a szabadságban, mint a kis rózsabogár a fogságban.

Sólyom.

HIRDETÉSEK.

Fog-, fül-, gége- és szembajok

specialis orvosa

D^r. SZABÓ SÁNDOR
ZOMBOR,

*-8

Basa-utca, a gymnasium mellett.

1. Foghuzás és fogtömés fájdalom nélkül, műleges fogsorok készítése, stb.
2. Fülzaggatás, fülfolyás, nehéz hallás, stb.
3. Makacs rekedtség, orr-, torok- és gégedagatok és gyuladások, difteritis és torokgyík, stb.
4. Szemgyuladások, hályogok, látási zavarok, stb.

2050. sz.

kig. 1891.

Pályázat.

Bezdán községben szervezett községi rendőrségnél egy, évi 240 frttal javadalmazott őrzetői, és négy, évi 180 frttal díjazott gyalogrendőri állás lesz a községi elüljáróság által választás útján betöltve.

A kézpénzbeli fizetésen felül az összes rendőrszemélyzet kap teljes nyári és téli egyenruhát, mellényel együtt, két pár új és egy pár fejelés csizmát, kellő téli felöltőt, kellő fegyverzetet s ehhez kellő löveget.

Felhívtnak tehát mindazok, kik a jelzett állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket a keresztlevel, magyar honosságukat, erkölcsi magaviseletüket igazoló hatósági, vagy testi épségükéről szóló községorvosi és eddigi alkalmaztatásukat elötlétező egyéb bizonyítványokkal felszerelten, alulírott községi elüljárósághoz **folyo évi május hó 16-ig** annál is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Kiszolgált altisztek, vagy rendőri szolgálatban állott egyéneknek előny biztosítottak.

Kelt Bezdánban, 1891. évi május hó 3-án.

Bosnyák János, **Oberreiter Szilveszter,**
jegyző. 2-1 bíró.

Arlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmíveléstudgyi m. kir. miniszter ur 1891. évi április hó 18-án 14083. sz. alatt kelt magas rendeletével az apatini gőzhajó állomástól a fennálló szabályozási mű kezdetéig terjedő párhuzammú létesítésére 6859.25 m³ kőhányási anyag beszerzését engedélyezvén, ezen kőszállítás biztosítása végett az alulírott kir. folyammérnöki hivatalnál **f. évi május hó 19-én délelőtt 10 órakor** zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A kőszállításra versenyezni óhajtók tartoznak lepecsételt ajánlataikat a szállítási feltételeknek megfelelőleg „Ajánlat kőszállításra” cím alatt a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig az alulírt kir. folyammérnöki hivatalnál benyújtani és az ajánlatához a zombori m. kir. adóhivatal nyugtáját mellékelni, mely igazolja, hogy az ajánlati összegnek 5% mint bántéppénz a nevezett adóhivatalnál letétbe helyeztetett; megjegyezvén, hogy a fent megjelölt határidő után illetve fenti határozmányoktól eltérőleg érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szóban forgó szállítványra vonatkozó műveletek illetve feltételek az alulírott kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órákban naponként megtekinthetők. Zomborban, 1891. évi április hó 26-án.

3-3 **M. kir. folyammérnöki hivatal.**

350 hold erdőlegető

a gombosi vasuti állomás közelében
3, esetleg 6 évre haszonbérbe
adandó, bővebb értesítést ad a ki-
adóhivatal. 3-2

Pályázat.

A Fernbach család temerini uradalmában — Bács megye — egy ispáni állás vár betöltésre f. évi július hó 1-ére. Evi fizetés 600 frt, tézstaliszt 4 métermáza, kenyérliszt 12 mmáza, korpa 40 kgr., árpa 6.00 hektoliter, tengeri 5.50 hektoliter, marhatartás 3 drb öreg és 3 drb növendék, anyasertés legeltetés 5 drb, kapásföld 3 hold.

A pályázótól megkivántatik a 40 évesnél nem magasabb kor, valamelyik gazdasági tanintézet tanfolyamának jó sikeres bevezését tanúsító végbizonyítvány, a magyar nyelv teljes bírása, szép kézírás, a gazdasági számvitelben kellő jártasság és végül tanúsítása annak, hogy már több éven át mint kezelőtiszt működött. A pályázni szándékozók sziveskedjenek irataikat **f. évi május 25-ig** Temerinbe, az uradalmi főtiszt hivatalhoz be-
küldeni.

ROMY GYULA,
tiszttartó.

3-1

HARKÁNYI GYÓGYFÜRDŐ.

Magyarország, Baranyamegye.

Fürdőidény: május hó 1-től szeptember 30-ig.

Az osztrák-magyar birodalomnak ezen vizgazdag, legmelegebb és legerősebb kénforrása a legsikeresebb eredmények által hírnevét már megállapította, amit igazol az évről-évre szaporodó vendégek száma. Ezen 62-5 és 64 C. fokú természetes artézi kénforrások kitünő gyógyítási hatással bírnak **csúszos, köszvény, görvély, idült bőrkiütésekre, aranyér, női bántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, daganatok, higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésekre, továbbá máj, lép, általán mirigydagantokra, nehéz hallás, idült szembajok és ivarszervi bántalmak ellen.**

Figyelemre méltó újdonságul jelezhető, hogy a múlt évben egy diszes svájci modorban épült **kávéház és ebédlő** — összekötve a fürdőszállodával fedett csarnokkal — áll a t. c. közönség kényelmes használatára.

Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasut, Déli vasut, Budapest-kanizsa-baresi vonalon, állomás: **Pécs**; Alföldi vasut Eszéken át Villányig, Mohács-pécsi vasut, állomás: **Villány.**

Bővebb felvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújtanak: **dr. Heller József** rendelő fürdőorvos és a fürdőbérő **Blümel Ferenc.**

Posta- és távirdeállomás.

Harkány, 1891. évi május havában.

A fürdőigazgatóság.

HARKÁNYI
GYÓGYFÜRDŐ.

6-2

HARKÁNYI
GYÓGYFÜRDŐ.

HARKÁNYI
GYÓGYFÜRDŐ.

1434. szám.

Pályázati hirdetmény.

Ada mváros elüljárósága részéről ezennel közlirre tétetik, miszerint a községi rendőrség életbe léptetése foltán 1 őrzető, 8 gyalog- és 4 lovasrendőri állás lesz választás útján betöltve.

Felhívtnak pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket **folyo évi május hó 25-éig** alulírott községi elüljáróságra címezve a községi jegyzőnél nyújtsák be, mivel a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A kérvényben igazolni tartoznak, hogy:

1. magyar honpolgárok,
2. védkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik életévüket betöltötték, de a 60-ikat el nem érték,
3. feddhetlen erkölcsiek és teljesen rovatlan előéletűek,
4. irni olvasni tudnak és a községben divó magyar és szerb nyelvet birják,
5. teljesen egészségesek,
6. az őrzetői állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen birják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket kifogástalanul végezni képesek.

Kötelesek lévén a megválasztottak a főszolgabírói hivatal és az elüljáróság által megállapítandó egyenruhát, úgy a lovasrendőrök a szolgálati lovat sajátjukból beszerezni, — fegyverzettel a község által látatnak el.

Az őrzető állással évi 400 frt, gyalog- és lovasrendőri állás 250 frt fizetés, azonkívül a lovasok évi 100 frt lótartási átalánnyal vannak rendszeresítve.

Választás napja folyamodókkal később fog közölni személyes megjelenésük céljából.

Ada, 1891. május hó 4-én.

Jablonszky Miksa, **Milutinovits Illés,**
jegyző. 2-1 bíró.

1325. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja ónagságának folyó évi ápril hó 27-én 9957. sz. a. intézményével Mohol község községi rendőrségéről szóló szabályrendelete jóváhagyatván, minek folytán felhívtnak mindazok, kik Mohol községében az üresedésben levő egy lovas és egy gyalogos őrzetői, 2 lovas és 7 gyalogrendőri állások valamelyikét elnyerni óhajtják, miként ez iránybani kérvényeket alulírott jegyzőnek **folyo évi május hó 30-ig** benyújtsák.

A kérvényben igazolandó, miszerint folyamodó: a) magyar állampolgár, b) védkötelezettségének eleget tett, 24-ik életévét betöltötte, a 60-ikat pedig el nem érte, c) feddhetlen erkölcsű és teljesen rovatlan előéletű, d) teljesen egészséges, e) irni olvasni tud s ezenkívül a magyar és szerb nyelvet is birja, f) az őrzetői állásra folyamodók ezenkívül igazolni tartoznak, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban tökéletesen birják s hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek.

Imitten megjegyeztetik, miszerint a gyalog és lovas őrzető havi fizetése 20 frt, egy-egy rendőre 16 frt 66 kr, ezenkívül a lovasrendőröknek lótartási átalánnyal havonként és fejenként 10 frt. Ellenben köteles a rendőri személyzet az elüljáróság által meghatározott s a járási tettes főszolgabíró ur által jóváhagyott egyenruhát sajátjából beszerezni, fegyverzet és lövegekről a község gondoskodik.

Moholon, 1891. május 2-án.

Mikosevics Antal, **Rausky Gyuka,**
jegyző. 2-1 bíró.

2462. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

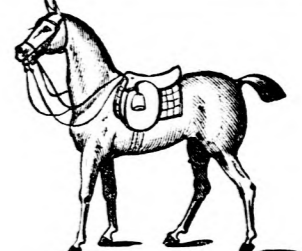
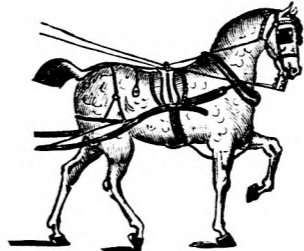
Bács-Bodrogh vármegye Paraga községében az üresedésbe jött s 300 frt fizetéssel ellátott irnoki állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat **f. évi május hó 20-ig** hozzájuk nyújtsák be.

Palánkán, 1891. április hó 24-én.

Csupor Gyula,
főszolgabíró.

3-2

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint **Zomborban**, a városi színház átellenében lévő özvegy **Prokoppné-féle házban**

új szijgyártó-üzletet

nyitottam, hol minden e szakmába vágó munkát elvállalok és a legjutányosabban elkészítek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Dusa Piroska,

6-1

szijgyártó iparos.

4829/1891. szám.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulírott m. kir. jóságigazgatóság részéről közlé tétetik, hogy a folyó évben lejáró különféle bértárgyak további haszonbérbeadása iránt az alább irt **helyeken és napokon** nyilvános szóbeli, írásbeli ajánlatokkal egybekötött árverés fog tartatni, melyhez a bérelni szándékozók 10% bántéppénzzel ellátva oly hozzáadással hivátnak meg, hogy az általános és részletes haszonbérleti feltételek azon hivataloknál, hol az árverés tartatik, megtekinthetők. Haszonbérbe adati fog: **I. a kulai kincst. uradalmi Ispánságnál 1891. évi május hó 25-én délelőtt 8 órakor:** zombori volt jóságigazgatósági irodatiszti lak, alsó-pusztakulai 2¹³⁰⁰ hold föld, bárányjárás I. dűlöbéli 42⁷⁷² hold föld, kulai volt gazd. gyakornoki lak, kulai uradalmi két egyesített pince, kulai sörfőzői lak és irodahelyiség, deszpot-szentiváni 258¹¹¹ hold föld, török becsesi 96. számú 30²¹² hold Tiszaátmetzési föld. — **II. a palánkai uradalmi Ispánságnál 1891. évi május hó 26-án délelőtt 8 órakor:** szontai 4⁵⁹⁷ hold föld, gombos-erdői Dúnarévjog. — **III. Szentcs, a m. kir. adóhivatalnál 1891. évi május hó 27-én délelőtt 8 órakor:** csongrádi 84. számú 65⁷⁴⁷ hold Tiszaátmetzési föld, mindszenti 86. számú 24 hold Tiszaátmetzési föld. — Arad, 1891. április hó 30-án. **M. kir. államjóságigazgatóság.** 2-1

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy nagy raktárom van különböző

sörökből

saját házamban (Juhász-utca 148. sz.) és pedig:

Raktár-, kiviteli-, márciusi-, dupla márciusi- és királysör, ezenkívül

chocoládésörökből,

mely utóbbi különösen a hölgyeknek ajánlható, mivel ez egy még nem használt új találmánya egyik

leghíresebb sörfőzdeknnek,

mely orvosilag megvizsgáltatott és mindenkinek a legmelegebben ajánlatott. E sörök csak nálam, föntemlített házamban és sörraktáromban (főutca 151. sz.) üvegekben, melyek céggemmel vannak ellátva, kaphatók.

Mivel azon helyzetben vagyok, hogy minden versenyt kiállhatok, kérem a vevő urakat próbával meggyőződést szerezni a sör jóságáról, kiknek aztán a rendelésnél tetemes árleengedést adok.

Azon reményben, hogy a n. é. közönség nagyszámu látogatásaival engem támogatni fog,

vagyok kiváló tisztelettel

BIKÁR PÁL M.

3-3